

پیشنهاد «فرهیختگان» به سینمادارانی که به‌دنبال تغییر کاربری سالن سینما هستند

بازتعریف بناهای فرهنگی

احسان زیور عالم

خبرنگار

موافقت سازمان سینمایی برای تغییر کاربری هستند؛ سینماهایی چون صحرا، پایتخت، پردیس کیان، ماندانا، ایران، عصرجدید، پارس، حافظ، میلاد و کارون در تهران و البته چند سینما در شهرهای مختلف کشور: در(یا(استارا)، مهتاب(قزوین)، عصرجدید(اراک)، مصلی(نژاد(چهرم)، کیهان(درد)، ساویر(کرج)، گل سرخ(بندرآزلی)، پرشین مهرشهر(کرج) و طلوع(قومن). اولین جرقه برای تخریب و تغییر کاربری نیز به‌نام سینما عصرجدید خورد؛ سینمایی که پیش از عید نیز انتشار تصاویری از آن هیجان رسانه‌ای به‌پا کرده بود؛ اما گویا خبر عکاسان به حقیقت نزدیک‌تر بود. سینمایی که زمانی محل پخش فیلم‌های خارجی پس از انقلاب بود. آن گزارش ویدئویی مشهور از اکران «طعم گیلاس» عباس کیارستمی نیز ازقضا دربرابر عصرجدیدساخته‌شده‌بود.

جایی که مردم از نهمیدن فیلم می‌گویند و غیره. البته این فهرست منتشرشده را باید نام متقاضیان تغییر کاربری دانست؛ چرا که در شهرهای مختلف هستند مجموعه‌ای از سینماهای تعطیل‌شده که مالکان‌شان از تخریب‌نیمه‌مخروبه‌هایشان راضی هستند. سال‌های سال است تابلوی سینماالبرز در لاله‌زار باشماره‌ای برای فروش مزین‌شده‌است. چندین بار

خبر ساده و برای این روزهای معمولی بود. ایسنا به نقل از انجمن سینماداران خبر داده بود صاحبان ۲۰ سینما در انتظار بود که آخرین سینماهای خیابان هلال احمر تهران تخریب شد. البته در میان ۲۰ سالن‌مذکور نام یک پردیس سینمایی نیز خودنمایی می‌کند. پردیس کیان واقع در یافت‌آباد تهران، سالن نوسازی به حساب می‌آید که با هدف ارتقای فرهنگی بافت محروم تهران، در یک پاساژ بزرگ یا به‌عبارتی مال تاسیس شد. حال تقاضا برای تغییر کاربری این پردیس به‌تنهایی می‌تواند محلی برای مطالعه باشد که آيا ساخت سینماهای محلی امر صحیح و مطالعه‌شده‌ای بوده یا صرفا برآمده از شعارهای دهان‌پرکن زمانه تأسی گرفته‌شده‌است و البته موضوع مهم‌تر، اینکه به‌نظر این گزاره در حال تقویت است که سینمای ایران برای اقشار و طبقات مختلف دیگری کارکرد و محتوایی ندارد. مالکان ۲۰ سینمای متقاضی تغییر کاربری، سال گذشته درخواست‌شان را به سازمان سینمایی ارائه داده‌اند و چشم‌انتظار نظر کمیته‌ای در سازمان سینمایی هستند که به‌نظر می‌رسد مصوبه سابق وزارت ارشاد مبنی بر ممنوعیت تخریب سینماها را تغییر داده‌است. مشخص نیست مصوبه‌مشهور وزارت مسجدجامعی درگیر چه تغییراتی شده، مصوبه‌ای که مانع از تخریب چند سینما در لاله‌زار شده‌است؛ اما پرسش مهم این است که آیا یک سالن سینمای قدیمی صرفا به درد سالن سینما می‌خورد و پس؟ آیا تغییر کاربری به‌معنای تبدیل شدن به آپارتمان یا پاساژ است یا آنکه می‌توان تغییر را باطعم و مزه فرهنگ تجربه کرد؟

تغییر کاربری به روش آلمانی

شابونه نام یکی از مهم‌ترین مراکز تئاتری اروپا است که این روزها با حضور توماس استرومایر، کارگردان شهر آلمانی، در مرکز توجه تئاتردوستان جهان قرار دارد. اما واقعیت امر آن است که ساختمان زیبای شابونه به‌هیچ‌عنوان برای تئاتر طراحی نشده بود. مکان این تئاتر پیش از تبدیل شدنش به یکی از مهم‌ترین بناهای تئاتری جهان، سالن سینمای WOGA بود که توسط

مندلسون در یک مجموعه توسعه شهری به سبک عینیت جدید طراحی شده بود. سالن مذکور در جنگ جهانی دوم به‌شدت آسیب دید، درنهایت طی یک بازسازی در سال ۱۹۶۹ به‌عنوان سالنی برای تئاترهای موزیکال بازگشایی شد. از اواخر دهه ۷۰ گروه شابونه به رهبری پیتر اشتاین در این سالن استقرار یافت. در سال ۱۹۹۹، توماس استرومایر به‌عنوان مدیر هنری درکنار ینس هیلجه و ساشا والتز با حرکت به‌سمت نوعی تئاتر اجتماعی، ۱۴ درصد به تماشاگران شابونه افزودند. استرومایر حتی یک سالن تازه برای اجراهای تجربی به مجموعه اضافه کرد تا فرصتی به گونه‌های متفاوت در شابونه دهد.

کتابی در باب بازسازی

«چگونه ساختمان‌های قدیمی را به فضاهای فرهنگی تبدیل کنیم»، این عنوان کتابچه راهنمایی است که در غرب تدارک دیده شده است تا بناهای قدیمی را تبدیل به فضاهای فرهنگی کنند. کتاب راهنمای طراحی برای مراکز فرهنگی ۳۰ مورد از ابتکارات نوسازی شهری و فعالیت‌های فرهنگی را بررسی می‌کند. نویسنده کتاب راهنما، پیتر لنی، ۱۲۳ داستان درمورد مشکلاتی که هنگام راه‌اندازی این پروژه‌ها با آن مواجه می‌شود و مزایای اجتماعی را جمع‌آوری کرده است که مراکز خلاق برای جوامع به‌رمغان می‌آورند. نمونه این کتاب در بازار وجود ندارد. با اینکه در شهرداری تهران برای احیای بافت‌های قدیمی اتفاقاتی رخ داده است و شاید برایش استانداردهایی نیز در نظر گرفته باشند؛ اما این مهم هیچ کجا منتشر نشده‌است. برخی اتفاقات آن هم در حوزه خانه‌های قدیمی در قالب سمینار یا کتابچه‌های معرفی رخ داده است؛ اما مشابه کتاب پیتر لنی هیچ‌گاه به‌عنوان یک دستورالعمل برای بازسازی سینماها در نظر گرفته نشده است.

مورد جذاب عصرجدید

کافی است به پهنه طالقانی وصال دقت کنید تا دریابید حتی موقعیت‌عصرجدیدمناسب‌هیچ کسب‌وکاری نیست. نزدیک‌ترین کسب‌وکار به عصرجدید خیابان انقلاب و کتابفروشی هایش هست. انحراف از انقلاب به‌نفع هیچ کتابفروشی نیست. بخش شمالی طالقانی نیز در انتقادبازارایانه‌است؛ اما در تمام‌سال‌های مرکزیت این منطقه، بازارایانه از میدان فلسطین پایین‌تر نیامده است. پس تبدیل شدن عصرجدید به یک پاساژ جز ضرر عایدی ندارد. امکان بنای مرتفع نیز در آن منطقه گویا وجود ندارد. پس تنها راه‌حل تبدیل شدن به بنای فرهنگی است، آنچه اساسا دربار‌اش سخن گفته‌نمی‌شود.

کافی است به مجموعه کافه‌های اطراف عصرجدید دقت کنید تا دریابید در سال‌های گذشته چه رونقی در این حوزه داشت. با حذف عصرجدید حتی ممکن است کاسبی رستوران تهران کنتاکی، رستوران قدیمی و نوستالژیک نیز به‌خطر بیفتد. سررستوران تهران کنتاکی برمبنای سه‌سالن مهم‌تهران راه‌اندازی شده‌بود. جالب اینکه تعطیلی رادیوسیتی، تهران کنتاکی مجاور آن نیز تعطیل مانده است. رابطه رستوران‌ها و کافه‌ها با بناهای

سینما عصرجدید در مکان خاصی قرار دارد. تقاطع وصال شیرازی و طالقانی، بخشی از یک پهنه فرهنگی است. خیابان وصال سال‌ها ز ساخت‌وسازهای مرسوم در تهران مصون مانده است؛ چرا که طبق یک طرح تفصیلی باید به بافت فرهنگی تبدیل شود. پیش از انقلاب قرار بر آن بود در این بافت دو بنای تئاتری ساخته شود. یکی از مشهورترین آنها مجموعه تئاتری بود که با حمایت پهلید پهلوی برای علی رفیعی در نظر گرفته شده بود. این بنا هیچ‌گاه به سرانجام نرسید؛ اما دفتر علی رفیعی برای مدت‌ها گویا در همین تقاطع قرار داشته‌است. در سال‌های گذشته در این پهنه سه بنای فرهنگی با موضوعیت تئاتر شکل گرفته‌است. تماشاخانه‌شانومعلق به قطب‌الدین صادقی شاید یکی از مهم‌ترین بناها باشد. کمی بالاتر از سینما عصرجدید نیز سالن دیوار چهارم قرار دارد. هر دو بنا در سال‌های اخیر میزبان گروه‌های جوان تئاتری بوده‌است.

بنای خانه وارطان نیز دیگر بنای مشهور در این پهنه است. بنایی متعلق به وزارت نیرو که در ایام کرونا تعطیل شد و گویا به‌سبب برخی اختلافات، بازگشایی نشد. خانه وارطان میعادگاه معماری تهران به‌حساب می‌آمد و یادداشتن کتابفروشی و کافه، خودرایی را

رویدادهای تئاتری نیز آماده کرده بود. اما سینما عصرجدید تنها سینمای این پهنه بود. به‌یاد سه‌طبقه ونیم، جایی بود که منهای خاطره‌انگیزی، توان تغییرات روز را دارد. عصرجدید از تمام بناهای مذکور بزرگ‌تر است و امکانات بیشتری دارد. ازجمله اینکه سالن‌های بزرگی دارد و فضای مناسبی برای کافه و کتابفروشی؛ اما به‌نظر می‌رسد کسی در مجموعه مدیریتتی عصرجدید تا توان فرهنگی آن باخبر نیست.

فرهنگی اجتناب‌ناپذیر است. حال تصور کنید عصرجدید در قامت یک مجموعه سینما تئاتر، با یک کتابفروشی و کافه چگونه می‌تواند به یک پاتوق مناسب برای نسل جدید بدل شود، نسلی که این روزها با پاتوق‌ها عجین شده‌است. نمونه موفق این پاتوق‌ها عمارت روبه‌رو در چهارراه ولیعصر است. عبارت روبه‌رو برآمده از روبه‌رو بودن بنا با تئاتر شهر، این روزها محل تضارب‌آرا و فرهنگ‌ها و هنرهاست. بنای کوچکی در دل یک خانه قدیمی، حیاطش این روزها محل برگزاری کنسرت‌های کوچک جوانانه است. در یک پلنفرم ۲۰متری تئاترهای تجربی اجرا می‌شود و با یک پروجکشن ساده، شب‌های فیلم پریمی‌شود. کتابفروشی، گالری و کافه نیز بخشی از عمارت روبه‌رو است. چند کاسبی کوچک مبتنی بر هنر دست هنرمندان نیز در عمارت فعال است. عملا عمارت حکم یک شتاب‌دهنده برای فرهنگ و هنر تهران دارد. نیروهای جوان را منسجم کرده و امکان دیده شدن آنها را فراهم کرده‌است، هنرمندانی که نمی‌توانند در بخش بدنه حضور داشته باشند و محصولات خود را ارائه دهند. عمارت حتی فرصتی برای سخنرانی و گفت‌وگوهای فرهنگی میان اهالی علوم انسانی ایجاد کرده‌است، چیزی که در سه‌سال گذشته عملا تعطیل شده‌است. تصور کنید عصرجدید با امکانات و فضای بیشتر می‌تواند رقیب یا حتی مکملی برای عمارت روبه‌رو باشد؛ اگر صرفا مدیران آن خواهان چنین امری باشند. یابتر است بگویم اگر متولیان فرهنگ درک درستی از نیاز پیرایی بناهای فرهنگی داشته باشند، بی‌گمان سینما به‌اوه سینما امکان حیات ندارد. نیاز است بنای سینما به یک بنای چندکاربری بدل شود تا علاوه بر جذب خرده‌فرهنگ‌های مختلف، به مخاطبان متنوعی فرصت حضور دهد.

چارسو

جشنواره فیلم «کن» با پیام «زنلنسی» شروع شد

هفتادوپنجمین دوره از جشنواره فیلم کن روز گذشته به‌طور رسمی همراه با پیامی از ولادیمیر زلنسکی، رئیس‌جمهور اوکراین آغاز شد. به گزارش ایسنا و به نقل از رویترز، جشنواره فیلم کن روز سه‌شنبه همراه با برگزاری فرش قرمز، برپایی مراسمی با حضور ستارگان سینما و پیام ویدئویی از رئیس‌جمهور اوکراین آغاز شد.

زلنسکی که در این مراسم از جهان سینما خواست در برابر جنگ سکوت نکند، در بخشی از یک پیام ویدئویی با اشاره به طنز چارلی چاپلین درباره آدولف هیتلر در ابتدای جنگ جهانی دوم، بیان کرد: «ما به یک چارلی چاپلین جدید نیاز داریم که ثابت کند سینمای امروز سکوت نکرده‌است.»

رئیس‌جمهور اوکراین در ادامه این پیام ویدئویی زنده از کی‌یف بیان کرد: «ما باید پیروز شویم. ما به سینما نیاز داریم تا بتواند ضامن این پایان باشد، سینمایی که هر بار در طرف آزادی باشد.» این جشنواره با اکران فیلم «کات آخر» ساخته میشل آزانائوسوس، کارگردان فرانسوی آغاز شد که بیشتر برای ساخت فیلم برنده اسکار «هنرمند» شناخته می‌شود. فیلم سینمایی کات آخر نسخه فرانسوی زبان و بازسازی فیلم ژاپنی One Cut Of The Dead ساخته شینینچیرو اوئدا در سال ۲۰۱۷ است که در آن بازیگرانی چون برنیس بژو، فینیکان اولدفیلد، ژان پاسکال زادی، لیز سالم و لوانا باجرامی ایفای نقش کرده‌اند. فارست ویتاگر نیز به‌عنوان میهمان ویژه مراسم افتتاحیه، جایزه نخل طلای افتخاری جشنواره کن را از پیر لسکور، رئیس جشنواره کن دریافت کرد.

بودجه شبکه چهار فقط ۳۰ میلیارد تومان

مسعود معینی‌پور، مدیرسابق شبکه چهار سیمایا گفت‌وگوی جالبی با مهر کرده و گفته است که کل بودجه شبکه چهار در سال گذشته فقط ۳۰ میلیارد تومان بوده است.

او در مورد تفاوت مخاطبان شبکه در فاصله پنج‌سال مدیریتش بر شبکه گفت: «زمانی که من به شبکه آمدم مخاطب چهار درصد بود، الان ۱۵ درصد است.

درحال حاضر فقط مخاطب «زندگی پس از زندگی» ۳۰ درصد است.»

معینی‌پور در مورد جوک‌هایی که در مورد کم‌بازدید بودن شبکه چهار ساختند، گفته است: «همه این جوک‌ها برای قبل از سال ۹۶ است اما اگر برای دوره من هم باشد چه اشکالی دارد؟ یک روز یکی از مجریان سلبریتی سیمایا در کامنت یکی از توییت‌های من نوشت خودت هم شبکه چهار را می‌بینی؟ من آن روز یعنی در سال ۹۷ برایش نوشتم کاری می‌کنم که شما هم ببیننده شبکه چهار شوید. علامت خنده گذاشت. او سال ۹۸ توییت زد و برای «زندگی پس از زندگی» تشکر کرد. هر برنامه‌ای باید در حوزه خودش برزند شود.»

وی از آذرماه سال ۹۶ مدیریت شبکه چهار را برعهده گرفت و حالا بعد از پنج‌سال این مدیریت را به حسین شاهمرادی واگذار کرده است.

تهمینه میلانی «آتش بس ۳» را می‌سازد

تهمینه میلانی برای ساخت فیلم «آتش بس ۳» مجوز گرفت. به گزارش ایسنا، میلانی سالال ۱۳۸۴ اولین بار فیلمی را به نام «آتش بس» با بازی محمدرضا گلزار و مهناز افشار با نگاهی روانشناسانه به دغدغه‌های زندگی زناشویی ساخت و بعد در سال ۱۳۹۲ نسخه دیگری از این فیلم را با بازی بهرام رادان و میترا حجار جلوی دوربین برد.

میلانی که تصمیم دارد «آتش بس» را تا پنج قسمت ادامه دهد، پیش از این گفته بود: «آتش بس»‌های بعدی را نوشته‌ام که تنها وجه مشترک‌شان دکتر روانشناس است. «آتش بس ۳» داستان دختریایی است که ازدواج نکرده‌اند و همسر مطابق سن‌شان را پیدا نمی‌کنند که این به یک معضل اجتماعی تبدیل شده است. در این فیلمنامه همه خانواده و دوستان و آشنایان بسیج می‌شوند تا برای یک دختر ۳۷ ساله شوهر پیدا کنند. «آتش بس ۴» درباره نوجوانان است. درباره اینکه مادر مسئول رفتار نوجوانان مان هستیم. داستان یک نوجوان با خانواده‌اش است. «آتش بس ۵» سیاسی است که به نوجوان‌ها و زوج‌ها ربطی ندارد.

به گزارش اداره کل روابط عمومی سازمان امور سینمایی و سمعی بصری، در جلسه اخیر این شورا دو فیلمنامه دیگر هم پروانه‌ساخت گرفتند که یکی فیلمنامه «ستاره سینما» به تهیه‌کنندگی احسان ظلی‌پور و کارگردانی ونوینسنگی عادل تبریزی و دیگری «عطرآلود» به تهیه‌کنندگی یوسف منصوری (حوزه هنری) و کارگردانی هادی مقدم‌دوست و نویسندگی حسین حسینی است.

آخرین وضعیت سریال سلمان فارسی

قرار است داود میرباقری و همکارانش با بستن پرونده ییزانسن تا اواخر شهریورماه وارد فیلمبرداری فصل ایران شوند. سریالی که به‌زندگی و زمانه یار ایرانی پیامبر اسلام (ص) می‌پردازد از فصل فصل دوران ایران ساسانی، امپراتوری ییزانسن و حجاز صدر اسلام برخوردار است و به جهت آماده بودن فضای کار، کارگردان روایت «سلمان فارسی» را از ییزانسن آغاز کرد. پیگیری‌های تسنیم نشان می‌دهد این کارگردان فرهاد اصلاتی، علیرضا شجاع‌نوری (بازیگر سلمان فارسی) و خیلی از بازیگران یونانی را جلوی دوربین خود دارد. البته گفته می‌شود علی‌دهکردی در قسم‌دارپوش فرهنگ‌در شاهرود جلوی دوربین داود میرباقری بوده‌اند. صحبت بر سر آمدن شکرخدا گودرزی و بازی در نقش کلبی است. تاجری که از اورشلیم، «سلمان فارسی» را تا حجاز می‌آورد و وسط‌راه او را به یک پهلوی می‌فروشد. در آستانه شروع فصل ایران سریال «سلمان فارسی» که احتمالا اواخر شهریورماه آغاز می‌شود، بحث حضور بازیگران «مختارنامه» در این پروژه داغ شده است. نام‌ها کاینانیان، محمدرضا شریفی‌نیا، حسن پورشیرازی، مهدی فخیم‌زاده، عنایت شیفعی، محمد فیلی، فریا کوثری، جعفر دهقان، بهرام شاه‌مخدولو، ویشکا آسایش، شهرام حقیقت‌دوست، شهرام عبدلی و محمد صادقی به چشم می‌خورد. این سریال در دو بخش کودکی سلمان تا رحلت پیامبر (ص) و بازگشت سلمان به ماذن طراحی شده است. گفته می‌شود که ماجرای غدیرخم هم در سریال «سلمان فارسی» روایت خواهد شد. البته هنوز مشخص نیست که تمهیدات میرباقری برای روایت داستان‌های سلمان فارسی در ۴۰ قسمت پیش‌بینی‌شده چیست؟ آیا سریال در ماجرای غدیر به پایان می‌رسد یا تا رحلت پیامبر اکرم(ص) ادامه پیدا خواهد کرد؟